

Udskriftsdato: 2. januar 2026

2020/1 BSF 119 (Gældende)

Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af et udvalg til udarbejdelse af en kanon for den danske sangskat

Ministerium: Folketinget

Fremsat den 13. januar 2021 af Morten Messerschmidt (DF), Kristian Thulesen Dahl (DF),
Dennis Flydtkjær (DF), Pia Kjærsgaard (DF) og Peter Skaarup (DF)

Forslag til folketingsbeslutning
om nedsættelse af et udvalg til udarbejdelse af en kanon for den danske
sangskat

Folketinget pålægger regeringen inden udgangen af indeværende folketingsår at nedsætte et uafhængigt kanonudvalg til udarbejdelse af en kanon over den danske sangskat.

Bemærkninger til forslaget

Danmark har en lang og stolt sangtradition. Vores sange binder os sammen på tværs af generationer, regioner og traditioner, og de synges i vores hjem såvel som i skoler, kirker, højskoler og mange andre steder landet over. Den danske sangskat er således en uvurderlig del af dansk kulturarv, som sikrer forbindelsen til generationerne før os og ikke mindst til vores historiske og kristne rødder. Takket være store danske digtere som Kingo, Brorson, Grundtvig, Ingemann og Jakob Knudsen er danske sange og salmer en stor og uvurderlig del af vores kulturarv.

Også takket være nyere folkekære sangskrivere som Kim Larsen, Shu-bi-dua og mange andre har vi sange fra vores egen samtid, der beskriver den danske folkesjæl og således holder den danske sangskat i live og i udvikling. Det er godt. For ved at fastholde og samtidig udvikle sikrer vi, at dansk kultur vedvarende er nærværende og relevant for alle danskere. Mange danske sange er blevet folkeeje, og for forslagsstillerne er sangtraditionen – ikke mindst fællessangen – en essentiel del af dét at være dansk, og det skal vi værne om.

Det er derfor også med bekymring, at forslagsstillerne betragter den udvikling, som Højskolesangbogen er undergået. Stadig flere moderne og ukendte sange vinder indpas, og i pagt med identitetspolitikens fremmarch hersker nu også den idé, at Højskolesangbogen skal afspejle etniske minoriteter og varetage identitetspolitiske strømninger, hvormed den danske sangskat ikke længere favner folket, men derimod skal tilpasses folkets mange facetter. Forslagsstillerne er således uenige i, at Danmark først og fremmest er en mosaik af forskelligheder. Danmark og danskhed er først og fremmest den fællesmængde, vi som danskere alle vedkender os, herunder de danske sange og salmer, som skal have forrang frem for nye værker, der ingen folkelig legitimitet har. Forslagsstillerne mener, at Folkehøjskolernes Forening har taget for mange gode sange ud af Højskolesangbogen gennem årene. Bl.a. er Shu-bi-duas »Danmarkssang« taget ud af den seneste udgave i 2020, og den elskede »Mormors kolonihavehus« ligeså. Af ældre klassikere, der røg ud i 2006, kan nævnes Valdemar Rørdams »Danmark i tusind år« og Grundtvigs »Guds ord blev aldrig bundet«.

Beslutningen fra Folkehøjskolernes Forening om at inkorporere ramadansangen »Ramadan i København« i den nyeste udgave af Højskolesangbogen vender forslagsstillerne sig imod. Højskolesangbogen er ikke til for at tilgodese specifikke religiøse mindretal, men bør derimod skabe og udbrede kendskabet til den danske sangskat som noget, alle kan se sig i uanset tro.

Forslagsstillerne noterer sig derfor, at Folkehøjskolernes Forening ikke længere kan forvalte den vigtige opgave at bevare den danske sangskat, men derimod har sat sig for at dyrke et identitetspolitisk projekt. På den baggrund er der behov for en national kanon, der samler den danske sangskat, som i dag svinges af Folkehøjskolernes Forening.

Udpegningen af kanoner i dansk kulturliv er ikke noget nyt. I 2006 blev der udpeget en omfangsrig kulturkanon som en introduktion til den danske kulturarv. Den indeholder bl.a. musik- og litteraturkategorier, som samlet set præsenterer 48 udvalgte danske sange og lyriske værker. Også dansk demokrati og flere andre områder har de seneste år været udset til kanonisering for at sikre, at man i det mindste i skolerne har en rettesnor, når eleverne indføres i dansk kultur.

Forslagsstillerne mener, at den danske sangskat fortjener sin egen kanon, og henstiller derfor til, at regeringen nedsætter et uafhængigt og fagligt udvalg til at udarbejde en kanon over den danske sangskat.

Skriftlig fremsættelse

Morten Messerschmidt (DF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af et udvalg til udarbejdelse af en kanon for den danske sangskat.

(Beslutningsforslag nr. B 119)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.